

MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

Odbor životního prostředí

Hlynaisova 10, PSČ 779 11

Č. spisu: S-SMOL/117804/2020/OZP/PEK

V Olomouci dne 22.9.2020

(č. spisu uvádějte při každém styku)

č.j.: SMOL/324972/2020/OZP/PEK

Spis. zn.: 67.3; skart. zn.: V/5

vyřizuje: Mgr. V. Pekárek

e-mail: podatelna@olomouc.eu

R O Z H O D N U T Í

Magistrát města Olomouce, odbor životního prostředí, jakožto věcně a místně příslušný správní orgán (dále též „správní orgán“) podle ust. ust. § 61 odst. 1 písm. c) a § 66 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle § 10 a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dle § 75 odst. 1 písm. c) a § 77 odst. 1 písm. p) zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a podle § 60 a § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“), rozhodl dnes po provedeném řízení takto :

A)

Přestupkové řízení

výše uvedeného čísla spisu, jehož účastnicí je (jakožto obviněná) [redacted], nar. [redacted] trvalý pobyt [redacted], okr. Olomouc (dále též „paní/pí“ nebo „obviněná“) a které se týká přestupku na úseku ochrany dřevin dle § 87 odst. 2 písm. e) zákona, jehož se měla obviněná dopustit spolu s [redacted], nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted], okr. Olomouc, tím, že v průběhu měsíce srpna 2019 prováděla zemní práce na hranici svého pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, v důsledku čehož byly významně poškozeny kořeny stromu (platanu) rostoucího na sousedícím pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, který je majetkem [redacted], nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted], okr. Olomouc, tj. že poškodila dřevinu rostoucí mimo les, se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) ZOP zastavuje.

B)

Přestupkové řízení

výše uvedeného čísla spisu, jehož účastníkem je (jakožto obviněný) [redacted], nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted], okr. Olomouc (dále též „p./pan“ nebo „obviněný“) a které se týká přestupku na úseku ochrany dřevin dle § 87 odst. 2 písm. c) zákona, jehož se měl obviněný dopustit spolu s [redacted], nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted], okr. Olomouc, tím, že v průběhu měsíce srpna 2019 prováděl zemní práce na hranici svého pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, v důsledku čehož byly významně poškozeny kořeny stromu (platanu) rostoucího na sousedícím pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, který je majetkem [redacted], nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted]

okr. Olomouc, tj. že poškodil dřevinu rostoucí mimo les, se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) ZOP zastavuje.

Odůvodnění

Ad A) i ad B) Skutek, o němž se vedlo řízení, nebyl obviněnc/mu z přestupku prokázán.

Dne 21.5.2020 byl správnímu orgánu doručen spisový materiál – podnět advokátní kanceláře Skalka&Grepel&Černý, Horní nám. 365/7, 779 00 Olomouc, ze dne 20.5.2020 (dále též „advokát“) k prošetření podezření ze spáchání přestupku dle § 87 odst. 2 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění (dále též „podnět“). K podnětu byla mj. přiložena plná moc ze dne 19.5.2020, kterou [redacted] nar. [redacted], trvalý pobyt [redacted] (dále též „stěžovatel“ nebo „p./pan [redacted]“) zmocnil advokáta ke všem právním jednáním podle hmotného i procesního práva a k zastupování vůči třetím osobám. Stěžovatel v podnětu uvádí, že je vlastníkem pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov, obec Křelov-Břuchotín, na kterém roste platan. Vlastníci sousedního pozemku parc. č. [redacted] v k. ú. Křelov, obec Křelov-Břuchotín, jsou manželé [redacted]. Platan roste v relativní blízkosti společné hranice pozemku stěžovatele a manželů [redacted]. Ti dle stěžovatele prováděli na hranici svého pozemku a pozemku stěžovatele v průběhu měsíce srpna 2019 zemní práce, čímž pravděpodobně byly významně poškozeny kořeny stromu. Stěžovatel zaznamenal v září 2019 očividné a prudké zhoršení zdravotního stavu stromu, které se projevilo zasycháním a opadáním listů velké části koruny, převrácené k pozemku sousedů. Tento stav se postupem času zhoršoval. Protože dle stěžovatele neexistují jiné možné příčiny tohoto zhoršujícího se stavu stromu a přihlédnou-li se k časové souvislosti se zemními pracemi, které sousedi prováděli, dále k degradaci zdravotního stavu stromu, jakož i k postupu poškození ze strany od sousedů, je možné s krajně vysokou mírou pravděpodobnosti dovodit, že jedinou příčinou poškození byl zásah do kořenového systému stromu v části, která se nachází (nacházela) pod pozemkem sousedů. Stěžovatel nemůže vyloučit ani úmyslné poškození kořenového systému stromu samotnými vlastníky sousedního pozemku, protože ti to měli v minulosti se stěžovatelem a jeho manželkou spory, týkající se dotčeného stromu. Manželé [redacted] totiž namítali, že větve stromu přesahují na jejich pozemek a že jsou nadměrně obtěžováni padajícími listy. V rámci těchto sporů již dříve manželé [redacted] provedli necitlivý ořez koruny ze strany od svého pozemku, který však strom přežil. Je však již vysoce pravděpodobné, že zásah do kořenového systému z léta 2019 strom nepřezijí. Stěžovatel ke svým výše uvedeným tvrzením dokládá výpisy z katastru nemovitostí, týkající se obou pozemků, fotodokumentaci ze září 2019 (1 ks) a dopis svého právního zástupce manželům [redacted] z 26.10.2017. Stěžovatel si také nechal za účelem objektivizace zdravotního stavu stromu vypracovat znalecký posudek č. 01/2020 Ing. [redacted] CSc., znalcem z oboru ochrana přírody se specializací „dendrologie, ochrana rostlin“ a přikládá ho k podnětu (dále též „znalecký/ posudek“). Dle stěžovatele závěry znaleckého posudku zcela jasně stanovují jako příčinu usychání stromu nevhodný zásah do kořenového systému na sousedním pozemku. Stěžovatel proto ve smyslu § 42 správního řádu dává podnět k prošetření možného spáchání přestupku dle § 87 odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb.

K výše uvedenému podnětu byly přiloženy informace o pozemcích parc. č. [redacted] a [redacted] v k. ú. Křelov, obec Křelov-Břuchotín (z nichž plyne, že pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. Křelov je v majetku stěžovatele a pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. Křelov je v majetku společném jmění manželů [redacted]). dále je přiložena jedna blíže nedatovaná fotografie nějakého stromu, dále dopis advokáta [redacted] z 26.10.2017, psaný jménem stěžovatele a adresovaný manželům [redacted] a konečně výše zmíněný znalecký posudek. Z dopisu advokáta [redacted]

manželům plyne, že tento dopis je reakcí na jejich (dřívější) dopis z 23.10.2017. Advokát k tomu sděluje, že požadavky manželů z jejich dřívějšího dopisu jsou nepodložené a neoprávněné – aktuálně žádné větve na jejich pozemek nepřerůstají v míře, která by odůvodňovala další zásah do stromů dle § 1016 odst. 2 občanského zákoníku. Ty jsou tak jako tak již poškozeny zásahy manželů z minulosti, aniž by byly splněny příslušné zákonné podmínky dovolující takové zásahy. Na společné hranici pozemků je v daném typu zástavby běžný výskyt i vyšších stromů a zalétání listů na sousední pozemky nelze hodnotit jako nepřiměřené obtěžování. Protože strom roste na SZ straně pozemku manželů, nelze hovořit ani o stínění. Advokát upozorňuje manžele, že jeho klient – stěžovatel – využije k obraně svého vlastnictví všech právních prostředků.

Pokud jde o obsah výše zmíněného posudku, vyplývá z jeho nadpisu, že jeho předmětem je posouzení stavu stromu na pozemku parc. č. v k.ú. Křelov, okr. Olomouc, přičemž dle čl. 1.1 je předmětem znaleckého posudku popis stavu vzrostlého platanu z šetření na místě samém dne 6.5.2020, z dostupných zdrojů (foto, záznamy, posudky, informace vlastníka), posouzení dopadů z poškození kořenů na zdravotní stav, zhodnocení jeho další perspektivy vývoje, doporučení. Vlastníkem pozemku je . Pokud jde o nález (viz čl. 2), posudek uvádí, že strom se nachází uprostřed obvodového plotu v IV parcely. Obvod kmene platanu je 131 cm, výška 16 m, stáří od vysazení 19 let, první větvení ve výšce 2,5 m, hlavní dvě kosterní větve jsou ve výšce asi 4 m. Vzdálenost paty kmene od plotu a sousední parcely je 2 m. Dále se v nálezu posudku uvádí, že dle sdělení vlastníka a z doložených fotografií (září 2019) jsou patrné příznaky výrazného zhoršení zdravotního stavu. Ve výšce jsou zasychající listy (pořízeny fotografie 1, 2). Po předchozích stavebních zemních pracích na parcele č. přímo u plotu, tj. asi 2 metry, byly prováděny zemní práce (foto 5, 6), čímž pravděpodobně byly významně poškozeny kořeny a nevylučuje se ani možnost dalšího úmyslného poškození. Dále se v nálezu píše, že s šetrným a odborně kontrolovaným zásahem do kořenového systému je strom schopen se vyrovnat – cit.: „Při výkopových pracích se doporučuje během stavby kořeny odkrývat šetrně tak, aby nedošlo k jejich utržení, tak, aby každý kořen byl odstraněn pokud možno hladkým řezem (pilkou). Povrch dorovnan kvalitní zeminou do původního stavu. Vzhledem kročnickému období se doporučuje zavezení zeminou co nejdříve! Velikost a rozsah obnažených a odřezaných – poškozených kořenů v přijatelném rozsahu je schopen se s poraněními v následujících letech, zejména v následujícím vegetačním období, vyrovnat. Velikost – průměr jen několika kořenů je do max. průměru několika cm, většinou menší. Strom platan má dobře do hloubky kotvící kořeny a stávající rozsah poškození je tato dřevina schopna zvládnout.“ Samotný popis stromu uvádí, že jde o platan javorolistý, je obecně popsán jeho původ a vzhled (charakteristika), dále jsou uvedeny nároky a použití. Co se týče zdravotního stavu, uvádí se, že zdravotní stav dřeviny byl evidentně velmi dobrý, v perspektivním věku a v současné době plnil dosud velmi významné ostatní funkce a mnoho desítek let ještě mohl. Současný zdravotní stav je kritický (foto 2, 3, 4). Obě hlavní kosterní větve ve výšce 4 m jeví příznaky zavadlého usychajícího olistění. Spodní větvení jeví příznaky deformace listů (podobně tomu bývá např. při použití herbicidů), avšak příznaky poškození škodlivými biotickými organismy (choroby a škůdci) nebo abiotickými (mráz, sucho) nebyly dne 6.5.2020 zjištěny. S ohledem na nepřítomnost těchto jiných možných zdrojů poškození se jeví jako vysoce pravděpodobná příčina usychání stromu nevhodný zásah do kořenového systému na pozemku souseda. Pokud jde o zhodnocení současného stavu a doporučení, je v posudku mj. uvedeno, že na stávajícím místě plnil platan významnou úlohu rekreační (stín) a estetickou s jen těžko vyčíslitelnou hodnotou. Platan ve věku 20 let na parcele vlastníka plnil dle posudku funkci okrasné dřeviny. Odůvodnění, že by nějakým způsobem omezoval v sousední parcele vlastníka (např. výhledem, stínem) je dle posudku neadekvátní tvrzení a neslučuje se s dobrými mravy

mezi sousedy. To, co bylo provedeno, dělá dojem snahy záměrně dosáhnout postupné likvidace okrasného stromu. Na závěr posudku se doporučuje provést určité zásahy – sledovat vitalitu stromu v nastávající vegetační sezóně, taktéž sledovat olistění stromu během sezóny a vyhodnotit zdravotní stav v závěru sezóny. Dle posudku je velmi pravděpodobné, že strom se již z tohoto stavu nezotaví a bude nutné ho pokácet. V závěru posudku je uvedeno, že tento byl vypracován jako *podklad pro vyhodnocení příčin chřadnutí stromu, stanovení návrhu pěstební péče na nejbližší období po narušení kořenového systému po stavebních zásazích na kořenovém systému*. Na samém závěru posudku jsou uvedeny poznámky a znalecká doložka.

Tolik k samotné podstatě kauzy tak, jak byla předložena jako celek správnímu orgánu.

Správní orgán si výše uvedené podklady prostudoval a spis poté doplnil o ověřující údaje jak o stěžovateli (a datové schránce jeho advokáta), tak i o podezřelých z přestupku (). Dále do spisu vložil výňatek ze zákona o ochraně přírody a krajiny a dne 25.5.2020 vydal uvědomění o zahájení přestupkového řízení z moci úřední a předvolání k ústnímu jednání. Jako obviněné označil manžele (každého jednotlivě) a obvinil je z přestupku dle § 87 odst. 2 písm. e) zákona, který měli spáchat tím že (společně) v průběhu měsíce srpna 2019 prováděli zemní práce na hranici svého pozemku parc. č. v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, v důsledku čehož byly významně poškozeny kořeny stromu (platanu) rostoucího na sousedním pozemku parc. č. v k. ú. Křelov v obci Křelov-Břuchotín, který je majetkem , nar. trvalý pobyt , okr. Olomouc, tj. že poškodili dřevinu rostoucí mimo les. Ve věci bylo nařízeno ústní jednání na den 15.7.2020 a kromě obviněných k němu byl předvolán jako svědek právě – stěžovatel. Předvolání bylo doručeno panu dne 28.5.2020 a paní dne 1.6.2020. Svědkovi pak dne 27.5.2020 (jeho advokátovi o dva ny dříve).

Dne 8.6.2020 se ke správnímu orgánu dostavil p. a využil svého práva nahlédnout do spisu, což mu bylo umožněno. Současně si dotýčný od správního orgánu převzal ze spisu kopie některých listin.

Dne 1.7.2020 byl správnímu orgánu doručen od stěžovatele (resp. jeho advokáta) dokument „Doplnění listinných důkazů“ ze dne 1.7.2020, obsahující 4 fotografie. Stěžovatel tvrdí, že na nich jsou vyobrazeny terénní úpravy na pozemku parc. č. v k. ú. Křelov, a to ze dne 27.5.2020, kdy manželé položili na téměř rok starých terénních úpravách (jež byly zřejmou příčinou poškození stromu) na hranici pozemku zámkovou dlažbu. Stěžovatel neví, zda tak učinili v reakci na zahájené přestupkové řízení (i když se tato úvaha nabízí), avšak domnívá se, že by správní orgán měl tyto důkazy vyhodnotit při rozhodnutí o věci.

Dne 7.7.2020 obdržel správní orgán dopis od ze dne 3.7.2020, advokáta, který správnímu orgánu oznamuje, že převzal právní zastoupení manželů v dané věci, přičemž plnou moc přikládá a současně žádá správní orgán o změnu termínu ústního jednání. Těž se navrhuje provést ještě výslech svědka nar. trvalý pobyt a přikládá se obsáhlé vyjádření (celkem 40 listů) – stanovisko obviněného k zahájení přestupkového řízení.

Správní orgán vzal uvedenou skutečnost na vědomí a odpověděl, že jeho právní zastoupení manželů akceptuje (jakož i vyjádření samotného), avšak žádosti o změnu termínu ústního jednání nevyhověl. Současně ještě požádal o vysvětlení, proč je výslech svědka navrhován.

Pokud jde o ono obsáhlé 40stránkové vyjádření obviněného k věci, uvádí se v něm toto : obviněný chtěl spolu s manželkou vydláždít dvůr na ploše 4 x 4 metry v blízkosti plotu stěžovatele, kde mj. roste i strom platan javorolistý. Stěžovatel byl proto opakovaně ústně i písemně vyzván v souladu s ust. § 1016 odst. 2 občanského zákoníku k odstranění větví a kořenů přesahujících na pozemek . Stěžovatel těchto výzev nedbal a za poslední tři roky

neučinil žádný krok k odstranění podrostů či převisů stromu. Obviněný navštívil osobně už v r. 2017 stěžovatele a žádal ho o odstranění větví, které přerůstaly hranici pozemku a o zajištění zamezení znečišťování venkovních i vnitřních prostor. Stěžovatel na to očekávaným způsobem nereagoval a tak byl k daným opatřením vyzván písemně. Obviněný od něj obdržel odpověď, že jeho požadavky jsou neoprávněné a vše je v pořádku, takže obviněnému nakonec nezbylo, než situaci s převisy řešit každý rok tím, že objednal firmu, která ořez provedla z výškové plošiny. Pak vydláždil dvůr, aniž by stěžovatel odstranil kořeny. Samotné práce provedl obviněný svépomocí, bez použití jakékoli strojní techniky. Vydláždění slouží jen k zahradnímu posezení. Obviněný neprováděl žádnou hloubkovou skrývku stávající zeminy. Terén se v daném místě svažuje se sklonem cca 5 cm na 1 m. Aby byl terén vyrovnán, odryl obviněný půdu v horní části dlažby do hloubky 10 cm a tuto zeminu využil naopak v dolní části k vyrovnání terénu. Hlubší odstranění zeminy (cca 12 cm) bylo provedeno jen v místech, kam se pokládaly betonové základy pro obrubníky. Přitom obviněný narazil na dva kořeny, které prorůstaly ze stromu stěžovatele na pozemek obviněného a ten zjistil, že sahají až do těsné blízkosti (jeho) rodinného domu. Vzhledem ke stáří, výšce a vlastnostem stromu existuje velké riziko vzniku škody na základech domu. Kdyby kořeny do základů stavby prorostly či prorůstaly, byla by narušena statika a na nemovitosti by vznikla škoda. Tomu chtěl obviněný zabránit a tak se rozhodl kořeny odstranit šetrným způsobem sám. Konkrétně šlo o odstranění dvou kořenů platanu, které se nacházely ve vrchní vrstvě, ohrožovaly rodinný dům obviněného a znemožňovaly provedení dlažby. Oba kořeny byly odstraněny šetrně - hladkým řezem (viz fotografie). O tom, že zásah do půdy byl nepatrný, svědčí dle obviněného i fakt, že např. plot stěžovatele je hlouběji než byly prováděny práce obviněným, tzn. hlouběji než obrubník provedené dlažby. Výškový rozdíl mezi úrovní dlažby a spodní hranou základu plotu je cca 57 cm (viz nákres a fotografie výškových poměrů v místě). Při odstranění tak byly splněny zákonné požadavky § 1016 odst. 2 občanského zákoníku v tom smyslu, že kořeny stromu byly odstraněny až po marné výzvě adresované vlastníkovi stromu (stěžovateli) a šetrným způsobem. K tomu dále obviněný uvádí, že při posuzování toho, zda byly kořeny odstraněny ve vhodném ročním období, postupoval dle svého nejlepšího uvážení – věděl, že strom má dobře do hloubky kotvicí kořeny a rozsah do kořenů stromu nebude značný – strom je starý 20 let (od vysazení), je vysoký cca 16 metrů a obvod kmene má přes 1 m. Protože zemní práce probíhaly jen povrchově, do hloubky cca 25 cm, nemohla být hloubka pozemku výrazně zasažena a tedy nebylo nutno odstraňovat kořeny v rozsáhlé míře – proto obviněný dospěl k závěru, že strom takovým zásahem nebude ohrožen, i když se zásah uskuteční v průběhu léta. Tuto domněnku dle obviněného potvrzuje i znalecký posudek, neboť v jeho části 2.3 je uvedeno, že (cit.): „Velikost a rozsah obnažených a odřezaných – poškozených kořenů v přijatelném rozsahu je schopen se s poraněními v následujících letech, zejména v následujícím vegetačním období, vyrovnat. Velikost – průměr jen několika kořenů je do max. průměru několika cm, většinou menší. Strom platan má dobře do hloubky kotvicí kořeny a stávající rozsah poškození je tato dřevina schopna zvládnout.“ V posudku je tedy stanoveno, že odstranění několika kořenů je strom schopen bez poškození zvládnout. Takovému závěru předcházelo šetření na místě v květnu 2020, tj. několik měsíců po odstranění kořenů. Dále obviněný upozorňuje na to, že stěžovatel provedl v srpnu 2019 nejprve plošnou aplikaci herbicidu a poté ještě strojní technikou provedl plošnou skrývku zeminy do hloubky cca 20 cm. Skutečnost plošné aplikace herbicidu dokládá obviněný fotografiemi a pokud jde o rozsáhlé zemní práce v loňském roce na pozemku stěžovatele, to nechť prokáže navržený výslech svědka [redacted]. Účelem předmětného jednání obviněného bylo jen provedení terénních úprav na svém pozemku a ochrana vlastního majetku před vznikem škody. Na základě všech výše uvedených skutečností má obviněný za to, že splnil zákonné požadavky ust. § 1016 občanského zákoníku, tj. že zásah do stromu nebyl protiprávní. V důsledku toho se obviněný nedopustil ani přestupku, protože dle § 5

ZOP je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Nakonec obviněný uvádí, že kořeny platanu odstranil jen a výhradně on - jeho manželka, [REDAKCE], se toho nijak neúčastnila. Obviněný ve svém vyjádření uvádí důkazy ke svým tvrzením, vyjadřuje se k nim a hodnotí příčiny stavu platanu, aby v závěru svého vyjádření navrhl správnímu orgánu přestupkové řízení zastavit dle § 86 odst. 1 písm. a), b) nebo c) ZOP.

Dne 15.7.2020 se uskutečnilo první ústní jednání ve věci - dostavili se k němu oba obvinění a jako svědek přišel i stěžovatel - [REDAKCE] - se svým advokátem. Obviněný [REDAKCE] poté, kdy se seznámil se spisovým materiálem, do protokolu k věci vypověděl v přítomnosti obviněné [REDAKCE] toto : není si vědom přestupku a nebylo tomu tak ani v rozhodné době (srpen 2019). Uvedené práce prováděl jen on osobně, jeho manželka v tom nijak činná nebyla a on práce dokončil (konečná pokládka dlaždic) letos na jaře. Nicméně pokud jde o samotné zemní práce, tyto byly dokončeny již vloni v září. Pana [REDAKCE] o svém záměru činit tyto práce na svém pozemku vyrozuměl písemně již v r. 2017 - viz dokument ve spisu č. 17 5/40. Bohužel vlastní písemnost, která byla prostřednictvím tohoto podacího lístku odeslána, momentálně u sebe nemá. Pan [REDAKCE] na to nijak nereagoval. V podrobnostech obviněný odkazuje na písemné vyjádření k věci, které správnímu zaslal a je obsaženo ve spisu pod č. 17. V žádném případě neměl v úmyslu kohokoliv jakkoliv poškodit a na otázku správního orgánu, zda p. [REDAKCE] chtěl po něm v této souvislosti nějakou náhradu škody, odpovídá ne. Pan [REDAKCE] ho a jeho manželku nikdy v souvislosti s pracemi na jejich pozemku nijak nekontaktoval a rovnou na ně podal u úřadu oznámení o přestupku. Ještě na závěr chce poznamenat, že v poslední době (cca 3 týdny) si všiml, že na pozemku pana [REDAKCE] jsou ještě jiné dřeviny, které vykazují v poslední době známky usychání. V době, kdy on (= obviněný) prováděl ony zemní práce u sebe, byly tyto stromy ještě v plné síle a nic nenaznačovalo tomu, že jsou nějak nezdravé. Až teď začaly jevit známky usychání - dle jeho názoru to tedy nesouvisí s jeho pracemi, příčina musí být někde jinde - jako důkaz o tom předkládá správnímu orgánu fotografii. To je vše, co chce k věci říci. Správní orgán dal potom možnost obviněné, aby se k výpovědi obviněného vyjádřila, tak tak neučinila. Správní orgán tedy výslech obviněného ukončil a vyslechl následně v přítomnosti obviněného obviněnou. Paní [REDAKCE] poté, kdy se seznámila se spisem, do protokolu vypověděla následující : není si vědoma přestupku a nebyla si ho vědoma ani v rozhodné době (srpen 2019). Plně souhlasí s tím, co zde před ní už uvedl její manžel a nemá k tomu žádné další připomínky. To je vše. Správní orgán dal pak možnost vyjádřit se obviněnému k výpovědi obviněné, ale ten se nijak nevyjádřil. Výslech obviněné byl tedy ukončen a do jednací místnosti byl povolán svědek [REDAKCE] se svým advokátem. Svědek po poučení do protokolu uvedl toto : ve stručnosti popíše vývoj případu - v r. 2000 začal s rodinou stavět, v r. 2001 byl jejich dům hotov, provedli i výsadbu dřevin na zahradě. Vše bylo v pořádku a bez problémů asi až do r. 2016, kdy sousedé [REDAKCE] začali stavět bazén. V r. 2017 je pan [REDAKCE] navštívil proto, aby jejich strom (= [REDAKCE]) - platan - vykáceli, což odmítli. Pak dostali doporučný dopis od pana [REDAKCE], kde je obeznámil s tím, že žádá pokácet platan a ořezat túje (jako důvod uvedl padající listí na jeho pozemek včetně plodů platanu, které mu padají do bazénu a ucpávají gajgry) a pokud mu nebude [REDAKCE] vyhověno, bude pokračovat úřední cestou. Pak svědek věc předal svému právníkovi a ten začal komunikovat s právníkem [REDAKCE] (dr. [REDAKCE]). Na otázku správního orgánu, zda svědek osobně viděl, kdo jak na pozemku [REDAKCE] provádí jaké zemní práce, svědek odpovídá, že ne, ale ví, že p. [REDAKCE] si vše dělá svépomocí. Navíc je tam dvoumetrový plot, takže tam svědek nevidí. V podrobnostech k případu svědek odkazuje na dokument č. 1 ve spisu. To je vše. Správní orgán dal potom možnost obviněnému [REDAKCE] klást svědkovi [REDAKCE] otázky či se vyjádřit k jeho výpovědi. Ten toho využil a řekl, že si není vědom, že by chtěl pokácení, nebylo to kvůli bazénu, ale strom chtěli s manželkou ostříhat proto, protože větve přerůstaly značně přes plot, plody na nich zůstanou celou

zimu a padají s listím a chmýří ze stromu létá téměř půl roku – nedá se větrat. Když je listopad, člověk se s listím vypořádá. Toť vše. Správní orgán dal poté ještě možnost obviněné [REDAKCE] aby se k výše uvedenému vyjádřila a ta do protokolu prohlásila, že požadavek na ořezání platanu vznesli s manželem proto, protože jejich tehdy nezletilý syn trpí vážnou formou astmatu a mj. chmýří z platanu mu dělalo problém – oni sami ([REDAKCE]) ze své zahrady odstranili vrbu a vše, co by jejich synu zdravotně vadilo, ponechali si jen jehličnany. Toť vše. Správní orgán poté výslech svědka [REDAKCE] a dané ústní jednání ukončil.

Správnímu orgánu bylo v též den, kdy proběhlo první ústní jednání ve věci, doručeno sdělení advokáta obviněných, [REDAKCE], že účelem důkazu výslechem svědka [REDAKCE] je prokázání provádění rozsáhlých zemních prací na pozemku oznamovatele v srpnu 2019, dále přítomnost dalších usychajících stromů na pozemku pana [REDAKCE] a příp. dalších rozhodných skutečností, o kterých může být p. [REDAKCE] jako soused svědka [REDAKCE] i obviněných zpraven.

Správní orgán poté nařídil další termín ústního jednání ve věci, a to na 9.9.2020 a předvolal k němu jako svědka pana [REDAKCE] nar. [REDAKCE] trvalý pobyt [REDAKCE] okr. Olomouc. K jednání byli předvoláni i oba obvinění.

Svědka [REDAKCE] poté dne 9.9.2020 při ústním jednání vypověděl do protokolu v přítomnosti obou obviněných a jejich advokáta toto : byl svědkem toho, jak pan [REDAKCE] na svém pozemku prováděl skrývku zeminy – trávník v této zemině byl zcela žlutý a proto to zřejmě mčnil. Vzpomíná si, že na cestu mezi oběma domy (mezi svědkovým a [REDAKCE]) přijel nákladní vůz s mechanickou rukou a ten pokádal přes plot [REDAKCE] na jeho pozemek obrovské bílé pytle s novou zeminou – celkem těch pytlů byly dva kamiony. Pak si vzpomíná, že panu [REDAKCE] nějaká firma tu novou zeminu rozhrnula. Kdy toto vše přesně bylo si není schopen vzpomenout, mohlo to být v březnu dle jeho názoru v r. 2019. V této souvislosti si vzpomíná na to, že právě po položení nové zeminy na pozemek pana [REDAKCE] začal být strom na tomto pozemku, který nesusoudí s pozemkem manželů [REDAKCE], ale sousedí s obecním pozemkem a na který svědek vidí ze svého pozemku, rezavý a začal usychat. Do dnešního dne tam strom je a je úplně rezavý. Na otázku správního orgánu, zda manželé [REDAKCE] prováděli nějaké práce na svém pozemku právě v době, kdy p. [REDAKCE] mčnil zeminu na svém pozemku, svědek odpovídá, že to neví. Na otázku správního orgánu, zda svědek nezaregistroval nějaké hádky a rozepře mezi manžely [REDAKCE] a panem [REDAKCE] odpovídá, že ne. Ještě chce říci, že je vyloučeno, aby strom pana [REDAKCE] na který svědek vidí a o kterém zde byla řeč, byl poškozen právě z venkovní strany, protože tato cesta k našim domům je asfaltová. Ještě chce svědek říci, že vlastně neví, o jaký spor jde, protože strom na pozemku pana [REDAKCE] (nikoli ten rezavý, o kterém před chvílí mluvil - jde o platan) je zcela v pořádku, je zelený a nejví žádně známky poškození. Na tento strom je též vidět, proto to může prohlásit. To je vše, co chce svědek k věci říci. Správní orgán dal poté možnost vyjádřit se k tomu obviněnému - ten do protokolu prohlásil, že pokud může upřesnit termín, kdy měly probíhat práce na pozemku pana [REDAKCE], bylo to v létě 2019. To je vše. Pak dostala možnost obviněná a ta do protokolu řekla, že souhlasí s výpovědí svého manžela. Nakonec byla dána možnost vyjádřit se advokátovi obviněných. Ten se svědka [REDAKCE] zeptal, zda někdy mluvil s panem [REDAKCE] o tom platanu. Pan [REDAKCE] řekl, že ano, mluvil s ním o tom v souvislosti s nákupem jeho robotické sekačky, kdy si vyměňovali zkušenosti s tímto robotem, jelikož svědek ho vlastní také. Vzhledem k tomu, že tento robot potřebuje pro svou údržbu zahrady naprosto čistý trávník bez spadlého listí, shodl se s panem [REDAKCE] na tom, že listí, které z jeho platanu padá, je pro jeho robotickou sekačku velkým problémem. Advokát obviněných na to poté ještě poznamenal, že správnímu orgánu pošle e-mailem fotografie platanu na pozemku pana [REDAKCE] - jeho současný stav, z čehož je patrné, že strom je pořád v dobrém stavu a není poškozen. Na stromě je jen pár suchých větví, ale jinak je v pořádku. Toť vše.

Správní orgán proto ústní jednání ukončil. Následně byly správnímu orgánu skutečně doručeny digitální cestou tři fotografie stromu.

Protože účastníci řízení byli již hned v jeho počátku (a následně vždy i před každým ústním jednáním) správním orgánem výslovně písemně poučeni o tom, do kdy mohou vznášet případné námítky, návrhy apod. (nejpozději v den ústního jednání) a ti toho využili jak výše uvedeno, přičemž se v důsledku toho v řízení již žádné nové okolnosti či skutečnosti nevyskytly, nevyžýval je správní orgán poté znovu písemně k tomu, aby se ještě v nějaké další lhůtě vyjádřili k podkladům rozhodnutí a dnes přistoupil rovnou k vypracování tohoto meritorního rozhodnutí.

Při hodnocení věci dospěl k následujícím závěrům :

v průběhu řízení se ukázalo, že podstatu případu tvoří (zřejmě letitý) sousedský, tj. soukromoprávní, spor, který se jedna z jeho stran pokusila řešit trestněprávní cestou v rovině správního práva, když případ nahlásila správnímu orgánu. Ale ať už byly její pohnutky jakékoli, správní orgán věc řádně prošetřil a vyslechl všechny zúčastněné osoby, přičemž shromáždil v průběhu řízení i patřičné důkazy, jež mu obě strany sporu předložily. Zjistil, že tyto se delší dobu nedokázaly dohodnout ani ústně ani písemně na oboustranně přijatelné úpravě větvi či kořenů, jež přesahovaly z jednoho pozemku na druhý. Nakonec tedy pan [redacted] (a nikoli i jeho manželka) provedl svépomocí drobné terénní úpravy na svém pozemku a přitom odřezal dva kořeny stromu - dle jeho vlastní výpovědi provedl patřičné zemní práce v září 2019, přičemž konečnou pokládku dlaždic provedl na jaře 2020, což potvrzuje i svědek [redacted] prostřednictvím svého advokáta [redacted] (viz listina spisu č. 15 ¼ - „Doplnění listiných důkazů“ : dlažba se dle této listiny na místě nacházela dne 27.5.2020). Ze znaleckého posudku pak mj. vyplývá, že znalec provedl šetření na místě samém (pokud jde o onen platan) dne 6.5.2020, tj. předtím než byla dlažba na místo položena, přičemž ve svém posudku výslovně v závěru bodu 2.3 na straně 2 uvádí, že (cit.:) „Velikost a rozsah obnažených a odřezaných poškozených kořenů v přijatelném rozsahu je schopen se s poraněními v následujících letech, zejména v následujícím vegetačním období, vyrovnat. Velikost průměr jen několika kořenů je do max. průměru několika cm, většinou menší. Strom platan má dobře do hloubky kotvící kořeny a stávající rozsah poškození je tato dřevina schopna zvládnout.“ Z toho správní orgán bez důvodných pochyb vyvozuje, že ony dva kořeny, které odřezal na svém pozemku obviněný a o kterých se zmiňuje ve svém vyjádření k věci (viz listina spisu č. 17), byly menší a toto poškození je schopen platan pana [redacted] zvládnout. Ostatně jeho dobrý zdravotní stav i v současnosti dosvědčil svou výpovědí také svědek [redacted]. Z vyjádření stanoviska obviněného k zahájení trestního řízení též vyplývá, že na pozemku pana [redacted] měl být v srpnu 2019 plošně aplikován nějaký herbicid a poté byla provedena plošná skrývka zeminy do hloubky cca 20 cm. Toto dosvědčuje následně ve své výpovědi i svědek [redacted]. Ten k tomu vypověděl, že pan [redacted] na svém pozemku prováděl skrývku zeminy, protože trávník v této zemině byl zcela žlutý. Na cestu mezi oběma domy (pana [redacted] a pana [redacted]) přijel nákladní vůz s mechanickou rukou a ten pokládal přes plot pana [redacted] na jeho pozemek obrovské bílé pytle s novou zeminou, celkem těch pytlů byly dva kamiony. Dle svědka [redacted] panu [redacted] nějaká firma tu novou zeminu i rozhrnula. A ve znaleckém posudku se mj. uvádí – pokud jde o současný zdravotní stav stromu platanu –, že spodní větvení jeví příznaky deformace listů (podobně tomu bývá např. při použití herbicidů), nicméně ani tento znalecký posudek neoznačil s jistotou pravou příčinou usychání platanu – jen v tomto ohledu konstatuje, že jako vysoce pravděpodobnou příčinou usychání stromu se jeví „nevhodný zásah do kořenového systému na pozemku souseda“ (viz bod 3.3 znaleckého posudku na str. 3). To však je dle názoru správního orgánu v rozporu s tím, co je uvedeno na straně 2 posudku v jeho části 2.3 (viz přesná citace výše), totiž že „stávající rozsah poškození je tato dřevina schopna zvládnout“, protože právě v této části znaleckého posudku je ještě před zrovna

uvedeným závěrem (že stávající rozsah poškození je daná dřevina schopna zvládnout), vyslovena jen pouhá domněnka znalce (nikoli přesně zjištěný, zdokumentovaný a doložený fakt), totiž že byly prováděny zemní práce, čímž „pravděpodobně“ došlo k velmi významnému poškození kořenů. Jinými slovy – znalec na jedné straně tvrdí, že stávající rozsah poškození je platan schopný zvládnout, ale zároveň uvádí, že kořeny byly pravděpodobně velmi významně poškozeny. Exaktní poznatek o takovém významném poškození kořenů však v posudku bohužel není. Správní orgán pak ponechal zcela stranou tu část znaleckého posudku, kde se znalec zabývá otázkou možného zavinění fyzické osoby, příp. hodnotí problematiku dobrých mravů a uvádí své mínění o případu, což mu vůbec nepřísluší, neboť to jsou otázky právní, které má v daném řízení řešit příslušný orgán – viz část 2.3 na str. 2 posudku („nevylučuje se ani možnost dalšího i úmyslného poškození“), nebo část 3.4, bod 1) na str. 3 posudku („Odůvodnění, že by nějakým způsobem omezoval v sousední parcele vlastníka (např. výhledem, stínem) je neadekvátní tvrzení a neslučuje se s dobrými mravy mezi sousedy. To co bylo provedeno, dělá dojem snahy záměrně dosáhnout postupné likvidace okrasného stromu.“).

Shrně-li se vše výše uvedené, správní orgán nezjistil během řízení žádný nepochybně prokázaný krok či skutečnost, která by odůvodňovala závěr, že se mu podařilo prokázat bez důvodných pochyb, že obviněný [redacted] a obviněná [redacted] spáchali přestupek ve smyslu ust. § 87 odst. 2 písm. e) zákona. V řízení vyšlo najevo, že pokud už někdo něco činil, byl to jen pan [redacted] a nikoli jeho manželka a že to, co činil, nelze s nepochybnou jistotou označit za jednání, které by naplňovalo skutkovou podstatu výše uvedeného přestupku, zvláště jestliže předtím, než jednal, kontaktoval pana [redacted] a snažil se s ním dohodnout na oboustranně přijatelném řešení situace v rovině občanského práva a když bylo prokázáno, že i p. [redacted] prováděl na svém pozemku činnosti, které by také mohly být příčinou toho, že se zdravotní stav platanu (a nejen jeho, ale i minimálně dalšího stromu na jeho pozemku – viz výpověď svědka [redacted]) zhoršil. Správní orgán má zkrátka vzhledem ke všemu výše uvedenému důvodné pochybnosti o tom, co je pravou příčinou zhoršeného zdravotního stavu platanu. To se správnímu orgánu nepodařilo nepochybně zjistit. Dle znaleckého posudku to na jednu stranu nemohly být poškozené kořeny, na druhou stranu tyto byly „pravděpodobně významně poškozeny“, přičemž bylo zároveň v řízení zjištěno a není důvodných pochyb o tom, že samotný stěžovatel prováděl na svém pozemku rovněž činnosti, u nichž též není pozdější neblahý vliv na zdravotní stav platanu absolutně vyloučen. Správní orgán zkrátka nemůže za dané důkazní situace bez důvodných pochyb rozhodnout o tom, že se p. [redacted] a p. [redacted] výše specifikovaného přestupku skutečně dopustili a proto celé řízení v duchu zásady „in dubio pro reo“ bez dalšího zastavuje.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, a to ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí, Jeremenkova 40 A, 772 00 Olomouc, který o odvolání rozhodne. Odvolání se podává na odboru životního prostředí Magistrátu města Olomouce, Hynaisova 10, 779 11 Olomouc. Lhůta pro podání odvolání počíná běžet dnem, který následuje po dni doručení tohoto rozhodnutí. Odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Vlastislav Pekárek
právník odboru ŽP MMOI

